

Serralavella

Ullastrell

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: Nucli urbà d'Ullastrell, 08231
Emplaçament: Nucli urbà del poble
Alçada: 321 m

Coordenades:

Latitud: 41.52685
Longitud: 1.95673
UTM Est (X): 412961
UTM Nord (Y): 4597770

Classificació

Número de fitxa: 08290-63
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia: Manifestació festiva
Estil / època: Contemporani
Estat de conservació: Bo
Protecció: Inexistent
Accés: Fàcil
Ús actual: Científic
Titularitat: Pública
Autor de la fitxa: Adriana Geladó Prat
Data de registre de la fitxa: dt., 30/04/2013 - 02:00

Descripció

Festa celebrada el quart dimecres de Quaresma, al bell mig d'aquesta. Els infants del poble, units en colles de vuit a deu nens i sota la supervisió d'un adult, surten per les cases de la vila cantant la cançó de la Serralavella. Els grups porten cistells, un tronc i una serra. Mentre es canta la cançó es va serrant el tronc, simbolitzant d'aquesta manera la partició de la Vella Quaresma. En agraïment, la gent de les cases dona llaminadures, ous, fruits secs i algun euro a la canalla, que en finalitzar la ronda es reparteix entre tots. En l'actualitat es celebren les Festes de la Serralavella, que substitueixen l'antiga Festa Major d'hivern d'Ullastrell que es celebrava per Pasqüetes (diumenge posterior a Pasqua). Són cinc dies

de festa amb la participació de tot el poble, que comencen el quart dimecres de Quaresma i finalitzen el diumenge següent. Les festes s'inicien amb el pregó de la Vella Quaresma a l'escola, durant tots els dies es pot visitar la mostra de banderes engalanades i assistir a diversos actes culturals i associatius. L'antiga cantada es fa actualment el dissabte i diumenge es reserva per la fira de comerciants locals i visitants, una cantada popular davant de l'ajuntament, així com la trobada gegantera i, recentment, la trobada de corals.

Història

Ullastrell és un dels pocs municipis de Catalunya on actualment encara es celebra la Serralavella. Tot i que el seu origen és molt antic, també és força desconegut. Sembla ser que està relacionat amb antics ritus de preservació, si tenim en compte les similituds entre ambdues manifestacions. Per una banda, la vessant de captiri (obtenció d'aliments) i l'àpat col·lectiu, i per l'altra, l'ésser mític (en aquest cas la vella) destruït i superat. El fet de serrar la vella (serrar el tronc) simbolitza la destrucció dels esperits malèvols, la fi de l'hivern i l'arribada a la meitat de la Quaresma, període de penitència i abstinència que patien especialment els infants. Antigament, només els nens podien anar a fer la cantada per les cases del poble i les masies dels voltants, i les colles portaven banderes engalanades, al marge del cistell, el tronc i el xerrac. La capta recollida, consistent en ous, fruits secs, llaminadures i alguna moneda, també era repartida entre tots. Durant un cert temps, cap a mitjans dels anys 60 del segle XX, hi havia nens vestits amb el vestit tradicional català. A principis dels anys 80, l'escola del municipi s'involucra en la festa i, cap a mitjans de la dècada, comença la participació de les noies. A Ullastrell es creu que l'origen de la Serralavella prové d'uns llenyataires que treballaven fent bigues i llates de fusta per les teulades de les cases del poble. Quan acabaven la feina passaven per les cases a demanar, i el dia de la seva festa, anaven per les cases cantant amb un tronc i els xerracs típics del seu ofici. Posteriorment, la tradició va passar a la mainada del poble i així s'ha mantingut fins a l'actualitat.

Bibliografia

CASANOVAS, Jaume (1979). "Serra la Vella". Ullastrell Ressó Local, núm. 26, març 1979, p. 11. PASTALLÉ, Pere (2006). Serralavella a Ullastrell. Terrassa: Omnigraf, Arts Gràfiques S.L. PUIG, Olga (1993). Serra la Vella. Ullastrell: inèdit. SOLER, Joan (2001). Cultura popular tradicional. Barcelona: Pòrtic, p. 256-257.
[Http://www.ullastrell.cat/actualitat/noticies/2012/03/08/festes-de-serralavella-2012](http://www.ullastrell.cat/actualitat/noticies/2012/03/08/festes-de-serralavella-2012) (consulta: 30-04-13).

